

УДК 373.2.091.33-028.22:159.953]:316.77-047.22(045)

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2025-20.3>

МНЕМОТЕХНІКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ

НІКОЛАЄСКУ ІННА ОЛЕКСАНДРІВНА

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти, завідувач кафедри дошкільної освіти
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
nikolaesky@ukr.net
orcid.org/0000-0002-9928-9291

СОЛОВЕЙ ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

доктор філософії, доцент,
доцент кафедри дошкільної освіти
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
solovey_yula@ukr.net
orcid.org/0000-0003-4778-7640

БОНДАР ВІКТОРІЯ ГРИГОРІВНА

кандидат педагогічних наук, доцент,
старший викладач кафедри дошкільної освіти
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
bondarvikusy2017@gmail.com
orcid.org/0000-0001-8874-4319

У статті запропоновано результати формувального етапу дослідно-експериментальної роботи з вивчення питання використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти мнемотехніки як дієвого інструменту формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку. Окреслено етапи експериментального дослідження щодо результативності використання мнемотехнічних прийомів для розвитку мовленнєвих навичок у дітей дошкільного віку.

На основі проведеного дослідження обґрунтовано, що систематичне використання мнемотехніки може мати значний позитивний вплив на загальний рівень мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку, що, зі свого боку, може сприяти не лише покращенню мовленнєвих навичок, але й розвитку інших важливих психолого-педагогічних аспектів, як-от самостійність, творче мислення та комунікативні вміння.

Емпіричні матеріали дослідження не лише розкривають реальний стан результативності використання в роботі з дітьми старшого дошкільного віку мнемотехніки, але й визначають педагогічні завдання для практичного втілення педагогами цього засобу. За підсумками реалізації експериментальними закладами дошкільної освіти пропонувананих завдань було отримано суттєві позитивні результати, що дало можливість окреслити перспективні напрями діяльності в цьому аспекті сучасного закладу дошкільної освіти, які представлені у формі методичних рекомендацій для вихователів.

Ключові слова: дослідно-експериментальна робота, формувальний етап дослідження, діти старшого дошкільного віку, мнемотехніка, мовленнєва компетентність дітей старшого дошкільного віку, словниковий запас дітей дошкільного віку.

Постановка проблеми. В умовах інформаційного перенасичення суспільства ефективна пам'ять набуває критичного значення для успішного опанування дітьми дошкільного віку мовленнєвої компетентності, несформованість якої може призвести до серйозних проблем у навчанні, комунікації та соціалізації у майбутньому. З огляду на це розвиток мне-

мічних здібностей, логічного й асоціативного мислення є необхідною умовою для оптимізації процесу запам'ятовування певного обсягу матеріалу під час занять у дошкільному віці.

Одним із таких інноваційних інструментів, які часто використовують педагоги в освітньому процесі закладу дошкільної освіти для оптимізації процесу запам'ятовування інформації, є мнемотехніка як своєрідний комплекс методологічних підходів і технік, що базуються на використанні асоціативних зв'язків, візуальних образів, ритмічних структур, аббревіатур та інших мнемонічних засобів. Різноманітні дослідження показали, що мнемотехніка загалом і формування фрагментів, створення ментальних карток, асоціативних куштів, сенканів зокрема можуть значно полегшити засвоєння нових слів, покращити пам'ять і сприяти розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На актуальності та значущості проблеми, що пов'язана з формуванням мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку в освітньому просторі, наголошено в працях таких учених: А. Богущ, Н. Гавриш [1], С. Ладивір, Л. Мар'яненко, Т. Піроженко [4], Г. Чепурний [6], І. Непомняща [3] й інші; студіювання щодо особливостей становлення та розвитку словника дітей упродовж дошкільного віку здійснювали Н. Луцан, Н. Гавриш, К. Крутій, Т. Піроженко й інші. Теоретичним підґрунтям дослідження є наукові ідеї вчених про вплив мнемотехніки на розвиток мовленнєвих навичок у дітей дошкільного віку (О. Скубашевська); ефективність мнемотехнічних прийомів у формуванні мовленнєвої компетентності (Н. Бібік); використання мнемотехніки в освітньому процесі для розвитку мовлення в дітей (Л. Васильєва).

Водночас, попри наявність значної низки публікацій з досліджуваної проблеми, потребує окремого наукового пошуку опис дослідно-експериментальної роботи, зокрема висвітлення особливостей формувального етапу дослідження щодо результативності використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти мнемотехніки як інноваційного інструменту формування мовленнє-

вої компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Мета статті – висвітлення особливостей дослідно-експериментальної роботи, зокрема формувального етапу дослідження, з вивчення проблеми впливу мнемотехніки на формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. У контексті сучасних філософсько-педагогічних парадигм розвиток мовної особистості дитини виступає як пріоритетне завдання освітнього процесу закладу дошкільної освіти, адже дошкільний вік є сенситивним періодом мовленнєвого зростання. Це зумовлено тим, що мова є не лише засобом комунікації, але й інструментом когнітивного розвитку, соціалізації та формування культурної ідентичності. Розглядаючи мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку, І. Шевченко зауважує [7, с. 165–174], що мовленнєва компетентність дитини сприяє її успішній соціалізації, ефективній комунікації з однолітками та дорослими, а також є фундаментом для подальшого навчання. Зокрема, розвинене мовлення забезпечує дитині старшого дошкільного віку можливість вільно висловлювати свої думки, почуття та потреби, розуміти інформацію, що надходить ззовні, та активно брати участь у діалозі. Крім того, мовленнєва компетентність стимулює розвиток когнітивних процесів, як-от мислення, пам'ять та увага, що є важливим для формування інтелектуальних здібностей старшого дошкільника. Одним із найефективніших методів формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку, на нашу думку, є мнемотехніка.

Принагідно зазначимо, що мнемотехніка – це сукупність прийомів і методів, спрямованих на полегшення процесу запам'ятовування та відтворення інформації за допомогою асоціацій, образів, римування й інших технік [5; 6]. У контексті трансформації дошкільної освіти мнемотехніка є інноваційним дієвим інструментом, який сприяє формуванню мовленнєвої компетентності в дітей, зокрема поповненню словникового запасу, удосконаленню граматичних навичок, зв'язного мовлення та комунікативних здібностей.

Мнемотехнічні прийоми в освітньому процесі закладів дошкільної освіти мають широке застосування і можуть бути використані в різних формах діяльності. Наприклад, через вправи на асоціації діти вчаться створювати логічні зв'язки між словами, розвиваючи уяву та мислення. Використання рифм і віршів дає змогу не лише запам'ятовувати нові слова, а й вчитися правильно їх вимовляти, звертати увагу на інтонацію та ритм; групування об'єктів або створення малюнків за побаченими образами активізують пам'ять і стимулюють креативне мислення дошкільників. Такий підхід дає можливість дітям не тільки ефективно запам'ятовувати інформацію, а й розвивати здатність до самовираження, аналізу та побудови логічних висновків. Завдяки використанню мнемотехнічних прийомів у дітей старшого дошкільного віку не лише розвиваються мовленнєві навички, але й формуються важливі когнітивні вміння, які є основою для більш складних процесів навчання в подальшому. Усі ці навички й уміння є необхідними для успішної адаптації до освітнього процесу в школі та забезпечення високого рівня комунікативної компетентності в майбутньому [2].

Педагогічний аналіз і вивчення сучасного стану проблеми використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти мнемотехніки як інноваційного інструменту формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку надали можливість попередньо розробити організаційно-педагогічні умови (створення сприятливого мовленнєвого освітнього середовища, інтеграція мнемотехніки в різні види діяльності, систематичне здійснення науково-методичного супроводу вихователів щодо використання сучасних форм і методів роботи щодо формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку), що, зі свого боку, потребує експериментальної перевірки.

Експериментальне дослідження на базі Золотоніського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Калинка» Золотоніської міської ради Черкаської області, приватного дитячого садка SOVA kid's space м. Черкаси, дошкільного навчального закладу (ясел-садка)

№ 34 «Дніпряночка» Черкаської міської ради щодо результативності використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти мнемотехніки як інноваційного інструменту формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку здійснювалося в кілька етапів, серед яких був формувальний етап дослідження. Коротко схарактеризуємо результати формувального етапу дослідно-експериментальної роботи, метою якого є застосування спеціально підібраної системи мнемотехнічних прийомів, спрямованих на формування мовленнєвої компетентності, зокрема активного словника дітей старшого дошкільного віку, а також апробацію виокремлених нами організаційно-педагогічних умов досліджуваного процесу.

Формувальний етап експерименту було організовано поетапно:

Перший етап – інформаційно-мотиваційний, який мав на меті актуалізацію когнітивно-змістового компонента, що передбачало ознайомлення дітей із правилами взаємодії під час заняття та мовними компонентами, необхідними для успішного проведення заняття.

Другий етап – практично-діяльнісний, що стосувався використання спеціальних мнемотехнічних засобів, як-от мнемодоріжки та мнемотаблиці, спрямованих на безпосереднє застосування розроблених методик у процесі освітньої діяльності з дітьми старшого дошкільного віку. Цей етап передбачав інтеграцію мнемотехнічних прийомів у різні види діяльності: ігрову, пізнавальну, художньо-естетичну (відповідно до різних тем: «Розкажи про пори року», «У магазині», «Я і моя дорога родина», «Спорт», «Квіти», «Українські народні казки, загадки, прислів'я, приказки», «Дружба», «Українська символіка», «Професії», «Розкажи про іграшки»), з метою формування та розвитку мовленнєвої компетентності старшого дошкільника. Протягом цього етапу здійснювалася систематична робота з дітьми, спрямована на збагачення їхнього словникового запасу, розвиток зв'язного мовлення, формування навичок комунікації та підготовку до навчання в школі. Використання мнемодоріжок і мнемотаблиць дало змогу візуалізувати інформацію, зробити

її більш доступною та зрозумілою для дітей, а також стимулювати їхню уяву й асоціативне мислення.

Зауважимо, що під час проведення занять нами використовувалися різноманітні методи запам'ятовування, засновані на мнемотехніці, зокрема: «Збери набір» (групування зображених предметів і пояснення їх взаємозв'язків), «Намалюй враження від побаченого» (розширення словникового запасу через відображення буденного життя за допомогою нових слів), «Вивчаємо вірш» (створення серії малюнків, що відображають зміст вірша), «Сітка пам'яті», «День – ніч» (переказ побаченого на картинках і подальша перевірка відповідності сказаного зображеному), «Розповідь за картинками» (створення розповіді на основі серії малюнків). У процесі дослідження нами також використано додаткові прийоми, зокрема: застосування логіко-синтаксичних схем для опису предметів та явищ; використання інформаційно-ігрових полів із тематично підібраними картинками (коректурні таблиці) тощо. На нашу думку, використані завдання та творчі вправи сприяють формуванню мовленнєвої активності дітей, закріпленню й активізації словника, розвитку його смислової частини.

З метою формування зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку, вміння переказувати художні тексти, описувати та розповідати почуте, навичок мовленнєвої поведінки в різних ситуаціях під час занять із рідної мови старшим дошкільникам було запропоновано серію дидактичних ігор, інтегрованих із мнемотехнічними прийомами. Принагідно зазначимо, значення розроблених нами дидактичних ігор полягає у комплексному впливі на когнітивні та мовленнєві процеси, що забезпечує ефективне засвоєння й активне використання мови. Наприклад, дидактична гра «Словесний ланцюжок з мнемонічними асоціаціями» була спрямована на формування зв'язного мовлення, розширення словникового запасу, формування асоціативного мислення. Проведення її полягало в тому, що діти сидять у колі, перша дитина називає слово та створює до нього мнемонічну асоціацію (наприклад, «яблуко» – «червона куля»), далі інша дитина повторює слово і асоціацію

першої дитини, додає своє слово й асоціацію (наприклад, «яблуко – червона куля, кіт – м'яка подушка»). Гра продовжується, утворюючи словесний ланцюжок. З метою формування навичок складання розповідей діти старшого дошкільного віку виконували гру «Мнеморозповідь за картинками», під час виконання якої їм пропонувалася серія картинок, кожна з яких відображає певний етап історії. Діти, використовуючи мнемонічні прийоми (наприклад, складання мнемоквадратів для кожної картинки), складають розповідь за цими картинками. Для того щоб сформувати в дітей старшого дошкільного віку описове мовлення та навички деталізації тексту, їм пропонувалася гра «Словесні картини», зміст якої полягав у тому, щоб описати картину, використовуючи мнемонічні прийоми (наприклад, складання мнемокартки, де кожен елемент картини пов'язаний із певним словом або фразою). Зауважимо, ці ігри сприяють не лише розвитку мовленнєвої компетентності, але й формуванню когнітивних навичок, як-от пам'ять, увага, мислення й уява, що є важливими для успішного навчання дітей у подальшому. Під час спостереження за освітньою діяльністю дітей старшого дошкільного віку, їхньою активністю щодо виконання творчих та ігрових вправ і завдань ми дійшли висновку, що мнемотехніка є ефективним інструментом у процесі формування лексичного запасу в дітей старшого дошкільного віку. Вона є системою когнітивних стратегій і методик, спрямованих на оптимізацію засвоєння нової лексики й активізацію наявного словникового запасу в різноманітних комунікативних ситуаціях [8].

Зазначене вище дає змогу зробити висновок про те, що мнемотехнічні прийоми, як-от асоціації, візуалізація, мнемотаблиці та інші, виявилися дієвими інструментами для засвоєння нової лексики й активізації наявного словника. Діти не лише запам'ятовували більше слів, але й демонстрували краще розуміння їх значення та вміння використовувати їх у різних контекстах. Отримані результати свідчать про те, що застосування мнемотехніки в дошкільному віці є перспективним напрямом у формуванні мовленнєвої компетентності дітей, що має важливе значення для

їхнього подальшого успішного навчання та соціалізації.

Зважаючи на цей факт, а також враховуючи те, що використання мнемотехніки для формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку є надзвичайно актуальною педагогічною проблемою, вважаємо за доцільне окреслити перспективні напрями діяльності в цьому аспекті сучасного закладу дошкільної освіти, які базуються на розроблених нами методичних рекомендаціях для вихователів щодо використання мнемотехніки як інноваційного інструменту формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку. За нашими переконаваннями, у розрізі вирішення досліджуваної проблеми їхній зміст полягає в такому:

– у роботі з дітьми використовуйте асоціації, образи, рими, схеми, картинки та інші засоби для полегшення процесу запам'ятовування та відтворення інформації;

– плануйте впровадження мнемотехнічних вправ у щоденну діяльність (використовуйте вправи на асоціації, ігри на пошук асоціацій між новими словами й образами, предметами або ситуаціями, знайомими дітям), мнемокартки (застосовуйте картки з малюнками та словами для поповнення словникового запасу), рими та вірші (для закріплення нових слів через їхнє римування або складання віршів);

– використовуйте мультимедійні та візуальні засоби, а саме малюнки, відео, презентації, щоб допомогти дітям краще запам'ятовувати нові слова та їхнє значення. Візуальні матеріали сприяють глибшому засвоєнню інформації, оскільки вони активізують різні канали сприйняття, зокрема зоровий, що дає змогу мозку формувати міцніші асоціативні зв'язки;

– інтегруйте мнемотехніку в різні види діяльності (наприклад, у вивчення віршів, переказ казок, оповідань), щоб зробити процес навчання більш цікавим та ефективним. Мнемотехнічні прийоми, як-от асоціації, візуалізація, мнемотаблиці та інші, дають дітям можливість легше засвоювати нову інформацію та активізувати наявні знання. Наприклад, під час вивчення вірша можна використовувати мнемотаблиці, де кожен рядок

вірша відображається у вигляді символічного малюнка. Це допомагає дітям запам'ятати послідовність рядків та зміст вірша. Під час переказу казки можна використовувати мнемодоріжки, де кожна подія казки відображається у вигляді картинки. Це допомагає дітям відтворити сюжет казки у правильній послідовності;

– застосовуйте індивідуальний підхід до кожної дитини: під час роботи з кожною дитиною важливо адаптувати вправи та завдання, враховуючи її здібності та інтереси;

– здійснюйте постійну оцінку ефективності використання мнемотехніки в освітньому процесі. Оцінку ефективності можна проводити через спостереження за мовленням дітей, аналізу їхньої активності на заняттях. На основі отриманих результатів доцільно коригувати методи роботи;

– співпрацюйте з батьками. Важливо, щоб батьки активно брали участь у процесі навчання дітей. Надавайте рекомендації для батьків щодо використання мнемотехнічних прийомів удома, організуйте спільні заняття. Спільна робота допомагає забезпечити стабільний прогрес у розвитку мовленнєвої компетентності дитини.

Підсумовуючи, наголосимо, що ефективність і результативність запропонованих методичних рекомендацій для вихователів закладів дошкільної освіти щодо використання мнемотехніки може бути значно підвищена за умови їх систематичного та комплексного застосування. Важливо, щоб мнемотехнічні прийоми інтегрувалися в різні види діяльності дітей: ігрову, пізнавальну, художньо-естетичну – та використовувалися не лише на спеціально організованих заняттях, але й у повсякденному житті.

Висновки. Резюмуючи зазначене вище, зауважимо, що системне застосування мнемотехніки як дієвого інструменту щодо формування мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку дасть змогу забезпечити ефективне та якісне збагачення словникового запасу, розвиток зв'язного мовлення, формування навичок комунікації та підготовку до успішного навчання в школі. Використання мнемотехнічних прийомів, як-от асоціації,

візуалізація, мнемотаблиці та інші, сприяє кращому засвоєнню нової інформації, активізує процеси запам'ятовування та відтворення, а також стимулює розвиток когнітивних функцій дітей. Це, зі свого боку, позитивно впливає на формування їхньої мовленнєвої компетентності, що є важливим для успішної соціалізації та адаптації у суспільстві.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в проведенні лонгітюдного дослідження,

що дасть можливість простежити динаміку розвитку мовленнєвої компетентності дітей старшого дошкільного віку, які використовували мнемотехнічні прийоми в дошкільному віці, у процесі їх подальшого навчання в школі. Крім того, перспективним є дослідження ефективності використання мнемотехніки в роботі з дітьми, які мають особливі освітні потреби, наприклад з дітьми з порушеннями мовлення або затримкою психічного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання дітей рідної мови : *підручник* / За ред. А. М. Богуш. Київ : Вища школа, 2007. 542 с.
2. Гавриш Н. В. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят : *навчально-методичний посібник*. Київ : Шкільний світ, 2006. 120 с.
3. Непомняща І. М. Розвиток словесної творчості дітей передшкільного віку за допомогою фантастичної казки. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 19. Т. 1. 2019. С. 164–168.
4. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дитини : *монографія*. Київ : Нора-Принт, 2002. 311 с.
5. Халаменда Н. В. Мнемотехніка – інноваційний метод формування активного мовлення у дітей дошкільного віку : *навчально-методичний посібник*. Хмельницький заклад дошкільної освіти. № 50. 2021. 120 с. URL: <https://vseosvita.ua/library/mnemotehnika-innovacijnij-metod-formuvannaaktivnogomovlenna-u-ditej-doshkilnogo-viku-525379.html> (дата звернення: 10.03.2025).
6. Чепурний Г. А. Освітня мнемотехніка : *навчально-методичний посібник*. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 152 с.
7. Шевченко І. М. Мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2017. № 1 (3). С. 165–174.
8. Як застосовувати мнемотехніку в роботі з дошкільниками. URL: <https://vseosvita.ua/library/yak-zastosovuvaty-mnemotekhniku-v-roboti-z-doshkilnykamy-889881.html> (дата звернення: 06.03.2025)

MNEMOTECHNIQUE AS AN INNOVATIVE TOOL FOR FORMING SPEECH COMPETENCE OF CHILDREN OF SENIOR PRESCHOOL AGE: FEATURES OF THE FORMATIVE STAGE OF RESEARCH

NIKOLAESKU INNA OLEKSANDRIVNA

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the Department of Preschool Education,
Head of the Department of Preschool Education
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

SOLOVEI YULIIA OLEKSANDRIVNA

Doctor of Philosophy, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Preschool Education
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

BONDAR VIKTORIA HRYHORIVNA

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Preschool Education
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

Introduction. *In the conditions of information overload of society, effective memory becomes critical for the successful mastery of speech competence by preschool children, the lack of which can lead to serious problems in*

learning, communication and socialization in the future. In view of this, the development of mnemonic abilities, logical and associative thinking is a necessary condition for optimizing the process of memorizing a certain amount of material during classes in preschool age.

One of such innovative tools that are often used by teachers in the educational process of a preschool educational institution to optimize the process of memorizing information is mnemonics as a kind of complex of methodological approaches and techniques based on the use of associative connections, visual images, rhythmic structures, abbreviations and other mnemonic devices. Various studies have shown that mnemonics in general, the formation of fragments, the creation of mental maps, associative bushes, and shadow puppets in particular can significantly facilitate the acquisition of new words, improve memory, and promote the development of coherent speech in preschool children.

Purpose – to highlight the features of experimental research, in particular the formative stage of the study, to study the problem of the influence of mnemonics on the formation of speech competence of older preschool children.

Methods: analysis, synthesis, comparison, systematization, generalization of theoretical material, experiment, conversation, observation.

Results. Based on the conducted research, it is substantiated that the systematic use of mnemonics can have a significant positive impact on the overall level of speech competence of older preschool children, which, in turn, can contribute not only to the improvement of speech skills, but also to the development of other important psychological and pedagogical aspects, such as independence, creative thinking, and communication skills.

Originality. The originality of the research lies in the fact that the article, based on the analysis of the theory of social anomie, substantiates the essence of the main models of anomie in the context of the development of business education (conformism, innovation, ritualism, rebellion). Based on the results obtained, methodological recommendations have been developed on the use of mnemonics as an innovative tool for the formation of speech competence of children of senior preschool age. The proposed methodological recommendations have significant practical potential and can be used in the professional activities of educators of preschool educational institutions.

Conclusions. The study found that the systematic use of mnemonics as an effective tool for the formation of speech competence in children of senior preschool age will ensure effective and high-quality enrichment of vocabulary, development of coherent speech, formation of communication skills and preparation for successful schooling. The use of mnemonic techniques, such as associations, visualization, mnemonic tables and others, contributes to better assimilation of new information, activates the processes of memorization and reproduction, and also stimulates the development of cognitive functions of children. This, in turn, has a positive effect on the formation of their speech competence, which is important for successful socialization and adaptation in society.

Key words: research and experimental work, formative stage of research, children of senior preschool age, mnemonics, speech competence of children of senior preschool age, vocabulary of children of preschool age.

REFERENCES

1. Bogush, A.M., & Gavrish, N.V. (2007). Doshkilna linhvodydaktyka: Teoriya i metodyka navchannya ditey ridnoyi movy [Preschool linguistic didactics: Theory and methodology of teaching children their native language]. A.M. Bogush (Ed.). Vyshcha shkola.
2. Gavrish, N.V. (2006). Rozvytok zvyaznogo movlennya doshkilnyat: navchalno-metodychnyy posibnyk [Development of coherent speech in preschoolers: teaching and methodological manual]. Shkilnyy svit.
3. Nepomnyashcha, I.M. (2019). Rozvytok slovesnoyi tvorchosti ditey peredshkilnoho viku za dopomohoyu fantastychnoyi kazky [Development of verbal creativity of preschool children using a fantastic fairy tale]. *Innovatsiyna pedahohika*, 19 (1), 164–168.
4. Pirozhenko, T.O. (2002). Komunikatyvno-movlennyevyy rozvytok dytyny [Communicative and speech development of the child]. Monohrafiya. Nora-Prynt.
5. Khamenda, N.V. (2021). Mnemotekhnika – innovatsiyniy metod formuvannya aktyvnoho movlennia u ditei doshkilnoho viku [Mnemonic technique is an innovative method of forming active speech in preschool children]. *Navchalno-metodychniy posibnyk. Khmelnytskyi zaklad doshkilnoi osvity*, 50, 120. <https://vseosvita.ua/library/mnemotekhnika-innovacijnij-metod-formuvannaaktivnogo-movlennia-u-ditej-doshkilnogo-viku-525379.html>.
6. Chepurnyi, H.A. (2020). Osvitnia mnemotekhnika [Educational mnemonics]: navchalno-metodychniy posibnyk. Mandrivets
7. Shevchenko, I.M. (2017). Movlennievyy rozvytok ditei doshkilnoho viku [Speech development of preschool children]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky*, 1 (3), 165–174.
8. Yak zastosovuvaty mnemotekhniku v roboti z doshkilnykamy [How to use mnemonics in working with preschoolers]. <https://vseosvita.ua/library/yak-zastosovuvaty-mnemotekhniku-v-roboti-z-doshkilnykamy-889881.html>.